

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

P8_TA(2019)0328

Teisinės valstybės ir kovos su korupcija padėtis ES, ypač Maltoje ir Slovakijoje**2019 m. kovo 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl teisinės valstybės ir kovos su korupcija ES, ypač Maltoje ir Slovakijoje, padėtis (2018/2965(RSP))**

(2021/C 108/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2, 4, 5, 6, 7, 9 ir 10 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 20 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 6, 7, 8, 10, 11, 12 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į nuomonę dėl Slovakijos Respublikos konstitucinio teismo teisėjų skyrimo, kurią savo 110-ojoje plenarinėje sesijoje, 2017 m. kovo 10–11 d. vykusioje Venecijoje, priėmė Venecijos komisija,
- atsižvelgdamas į nuomonę dėl konstitucinės tvarkos, valdžių padalijimo, teisminių institucijų ir teisėsaugos nepriklausomumo Maltoje, kurią savo 117-ojoje plenarinėje sesijoje, 2018 m. gruodžio 14–15 d. vykusioje Venecijoje, priėmė Venecijos komisija,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 23 d. Komisijos pranešimą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pilietybės ir leidimo gyventi suteikimo investuotojams schemos Europos Sąjungoje“ (COM(2019)0012),
- atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl parduodamos ES pilietybės ⁽¹⁾ ir į 2014 m. sausio 29 d. bendrą Komisijos ir Maltos valdžios institucijų pranešimą spaudai dėl Maltos individualių investuotojų programos,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo ⁽²⁾ ir savo 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją dėl poreikio sukurti visapusišką ES mechanizmą, skirtą demokratijai, teisei valstybei ir pagrindinėms teisėms apsaugoti ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės Maltoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. kovo 1 d. rezoliuciją dėl Komisijos sprendimo pasinaudoti ES sutarties 7 straipsnio 1 dalimi dėl padėties Lenkijoje ⁽⁵⁾ ir į ankstesnes savo rezoliucijas: 2016 m. balandžio 13 d. rezoliuciją dėl padėties Lenkijoje ⁽⁶⁾, 2016 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl pastarojo meto įvykių Lenkijoje ir jų poveikio pagrindinėms teisėms, išdėstytoms Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ⁽⁷⁾, ir 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės ir demokratijos padėties Lenkijoje ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL C 482, 2016 12 23, p. 117.

⁽²⁾ OL C 215, 2018 6 19, p. 162.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0456.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0438.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0055.

⁽⁶⁾ OL C 58, 2018 2 15, p. 148.

⁽⁷⁾ OL C 204, 2018 6 13, p. 95.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0442.

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2018 m. balandžio 19 d. rezoliuciją „Tiriamosios žurnalistikos atstovų apsauga Europoje: Slovakijos žurnalistų Jáno Kuciako ir Martinos Kušnírovos atvejis“⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. gegužės 3 d. rezoliuciją dėl žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės Europos Sąjungoje⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija šturkščiai pažeidžia vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga⁽³⁾, taip pat į ankstesnes 2015 m. birželio 10 d.⁽⁴⁾, 2015 m. gruodžio 16 d.⁽⁵⁾ ir 2017 m. gegužės 17 d.⁽⁶⁾ rezoliucijas dėl padėties Vengrijoje,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją dėl teisinės valstybės Rumunijoje⁽⁷⁾,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 22 d. ataskaitą dėl Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Biudžeto kontrolės komiteto *ad hoc* delegacijos vizito į Slovakiją 2018 m. kovo 7–9 d.,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 30 d. ataskaitą dėl Biudžeto kontrolės komiteto 2018 m. gruodžio 17–19 d. faktų nustatymo misijos į Slovakiją,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 11 d. ataskaitą dėl Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Tyrimo komiteto įtarimams dėl Sąjungos teisės pažeidimų ir netinkamo administravimo taikant Sąjungos teisę atvejų, susijusių su pinigų plovimu, mokesčių vengimu ir slėpimu, nagrinėti *ad hoc* delegacijos vizitą į Maltą 2017 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 1 d.,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 16 d. ataskaitą dėl Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto *ad hoc* delegacijos vizito į Maltą ir Slovakiją 2018 m. rugsėjo 17–20 d.,
 - atsižvelgdamas į klausymus ir keitimusis nuomonėmis, kuriuos surengė darbo grupė, kuriai suteikti bendri įgaliojimai stebėti teisinės valstybės ir kovos su korupcija ES padėtį ir spręsti konkrečius atvejus, ypač Maltoje ir Slovakijoje (Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupė), 2018 m. birželio 4 d. įsteigta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, dalyvaujant Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos ir jos Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonių įvertinimo ekspertų komiteto (MONEYVAL), Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO), nacionalinių institucijų bei valdžios institucijų ir Europos Komisijos atstovams, ES agentūrų, pvz., Europolo, atstovams ir įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus ir informatorius Maltoje ir Slovakijoje,
 - atsižvelgdamas į Maltos ministro pirmininko 2019 m. kovo 13 d. laišką,
 - atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl teisinės valstybės ir kovos su korupcija ES, ypač Maltoje ir Slovakijoje, padėties (O-000015/2019 – B8-0017/2019),
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2018 m. birželio 4 d. įsteigta Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupė, kuriai suteikti bendri įgaliojimai stebėti teisinės valstybės ir kovos su korupcija ES padėtį ir spręsti konkrečius atvejus, ypač Maltoje ir Slovakijoje;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0183.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0204.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0340.

⁽⁴⁾ OL C 407, 2016 11 4, p. 46.

⁽⁵⁾ OL C 399, 2017 11 24, p. 127.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0216.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0446.

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- B. kadangi teisinės valstybės principas ir pagarba demokratijai, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, taip pat vertybėms bei principams, įtvirtintiems ES sutartyse ir tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, yra išipareigojimai, kuriuos prisirišę Sąjunga ir jos valstybės narės, ir jų turi būti laikomasi;
- C. kadangi ES sutarties 6 straipsnio 3 dalyje patvirtinama, kad pagrindinės teisės, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija (EŽTK) ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų, sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus;
- D. kadangi ES veikia remiantis tarpusavio pasitikėjimu grindžiama prielaida, kad valstybės narės laikosi demokratijos, teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių, įtvirtintų EŽTK, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte (TPPTP);
- E. kadangi nei nacionalinis suverenumas, nei subsidiarumas negali pateisinti valstybės narės sistemingo atsisakymo laikytis pagrindinių Europos Sąjungos vertybių ir Sutarčių, prie kurių ji laisvai prisijungė;
- F. kadangi Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupė surengė nemažai susitikimų su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, daugiausia dėmesio skiriant padėčiai Maltoje ir Slovakijoje; kadangi ji taip pat surengė keitimąsi nuomonėmis dėl žurnalistų saugumo Bulgarijoje po Viktorios Marinovos nužudymo; kadangi tame posėdyje taip pat buvo diskutuojama dėl laikino žurnalistų Attilos Biro ir Dimitaro Stoyanovo, kurie tyrė įtarimus sukčiavimu naudojant ES lėšas Rumunijoje ir Bulgarijoje, sulaikymo;
- G. kadangi Daphnės Caruanos Galizijos nužudymas Maltoje, Jáno Kuciako bei jo sužadėtinės Martinos Kušnirovos nužudymas Slovakijoje ir Viktorios Marinovos žmogžudystė Bulgarijoje sukrėtė Europos visuomenę ir turėjo atgrasomąjį poveikį žurnalistams Europos Sąjungoje;
- H. kadangi iki šiol atliekant šių žmogžudysčių tyrimus buvo nustatyti keli įtariamieji, tačiau nepadarytos išvados dėl galimų šių žmogžudysčių užsakovų, nors tai yra svarbiausias elementas, kurį reikia išsiaiškinti; kadangi Maltoje trims asmenims buvo pareikšti kaltinimai ir tebevyksta policijos bei teisminiai tyrimai;
- I. kadangi Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupei nepavyko patikrinti visų šių tyrimų aspektų, nes valdžios institucijos nurodė teisėtą poreikį užtikrinti konfidencialumą, kad būtų apsaugota tolesnė eiga, kaip dera tokiais nužudymo atvejais;
- J. kadangi Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupei pavyko išnagrinėti daugelį susirūpinimą keliančių klausimų, susijusių su teisinės valstybės principo laikymusi Maltoje ir Slovakijoje, ypač srityse, kuriose veiklą vykdė Daphne Caruana Galizia ir Ján Kuciak;
- K. kadangi Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupė buvo nuolat informuojama, taip pat ir Daphnės Caruanos Galizijos artimųjų, apie tai, kaip vykdomas prašymas atlikti išsamų ir nepriklausomą viešą jos nužudymo tyrimą, ypatingą dėmesį skiriant aplinkybėms, dėl kurių tai įvyko, valdžios institucijų atsakai ir priemonėms, kurių galima imtis siekiant užtikrinti, kad tokia žmogžudystė nepasikartotų;
- L. kadangi atliekant tyrimus buvo nevienodai bendradarbiaujama su Europolu;
- M. kadangi, visų pirma Maltos atveju, buvęs Europolo direktorius nurodė, kad Maltos valdžios institucijų ir Europolo bendradarbiavimas buvo neoptimalus, o jį pakeitęs direktorius vėliau šią padėtį įvertino kaip pagerėjusią ir tapusią patenkinama; kadangi Europolo atstovai Teisinės valstybės principų laikymosi stebėsenos grupės nariams pasakė, kad sulaikius tris nusikaltimu įtariamus asmenis tyrimas nesibaigė; kadangi Europolo ekspertai buvo paskirti atlikti konkrečias užduotis vykdant teisminį tyrimą;
- N. kadangi yra neaiškumų dėl to, kaip buvo gautas konfiskuotas Slovakijos žurnalistės Pavlos Holcovos telefonas ir dėl Europolo prieigos prie duomenų, gautų iš jo, nors Europolas ir nurodė, kad padės išnagrinėti telefono duomenis;

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- O. kadangi kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu Europos Sąjungoje, įskaitant Maltą ir Slovakiją, kelia didelį susirūpinimą ir kadangi dėl to gali būti pakertamas piliečių pasitikėjimas viešosiomis institucijomis, o tai gali lemti pavojingų nusikalstamų grupuočių ir valdžios institucijų tarpusavio ryšį;
- P. kadangi nemažai Europos tiriamosios žurnalistikos žurnalistų ištyrė ir plačiai paskelbė apie tyrimus, kuriuos buvo paskelbusi Daphne Caruana Galizia;
- Q. visų pirma, kadangi kova su pinigų plovimu ES yra nepakankama, be kita ko, dėl spragų įgyvendinant ES kovos su pinigų plovimu teisės aktus, kaip parodė pastarojo meto netinkamo pinigų plovimo prevencijos srities teisės aktų taikymo atvejai, susiję su stambiais bankais įvairiose valstybėse narėse;
- R. kadangi Europos bankininkystės institucija (EBI) 2018 m. liepos mėn. rekomendacijoje, skirtoje Maltos finansinės žvalgybos analizės padaliniiui, padarė išvadą, kad Maltoje yra „bendrų ir sistemingų kovos su pinigų plovimu trūkumų“, visų pirma dėl „Pilatus Bank“ atvejo, kartu pripažindama, kad Maltos finansinės žvalgybos analizės padalinio veiksmų planas buvo „žingsnis teisinga kryptimi“; kadangi vėliau Komisija nustatė, kad Maltos finansinės žvalgybos analizės padalinys nesilaikė savo įsipareigojimų pagal ES kovos su pinigų plovimu teisės aktus ir kad jis nevisiškai įgyvendino EBI rekomendaciją; kadangi dėl to 2018 m. lapkričio mėn. Komisija priėmė nuomonę šiuo klausimu;
- S. kadangi Maltoje yra didelis bankų sektorius, įskaitant kelias tam tikras bankininkystės įstaigas, kurios nesilaiko visų reguliavimo standartų ir reikalavimų, kaip matyti iš „Pilatus Bank“ atvejo ir to, kad Europos Centrinis Bankas (ECB) atėmė jo licenciją;
- T. kadangi bendrovės „Egrant“ tyrimo ataskaita viešai neprieinama; kadangi turimos išvados nepatvirtina teiginių, kad Maltos ministras pirmininkas ir jo sutuoktinė yra bendrovės „Egrant Inc.“ savininkai; kadangi visa neredaguota tyrimo ataskaita prieinama tik ministrui pirmininkui, teisingumo ministrui, vyriausybės kancleriui ir ministro pirmininko spaudos atstovui;
- U. kadangi po to nebuvo inicijuota jokie tyrimo tikrajam bendrovės „Egrant“ savininkui atskleisti, ir tai vis dar turi būti išaiškinta;
- V. kadangi atskleistoje informacijoje apie tikrąją bendrovės „17 Black“ savininką – šiuo metu teigiama, kad tai sindikato „Tumas Group“ generalinis direktorius, kuriam Maltos vyriausybė paskyrė „ElectroGas“ elektrinės statybos Maltoje sutartį – dar labiau pabrėžiama, kad būtinas didesnis skaidrumas finansinių interesų ir sąsajų su vyriausybės nariais, pvz., su vyriausybės kancleriu ir dabartiniu turizmo ministru bei buvusiu energetikos ministru, požiūriu;
- W. kadangi vyriausybės kancleris ir dabartinis turizmo ministras bei buvęs energetikos ministras yra vieninteliai iš visų ES valstybių narių pareigas einantys aukšto rango vyriausybės pareigūnai, kurie, kaip nustatyta, yra tikrieji juridinio subjekto, paviešinto Panamos dokumentuose, savininkai; kadangi paskutinysis minėtas pareigūnas liudijo Europos Parlamento delegacijai apie naudojamąsi savo subjektais, o kai kurie jo pareiškimai prieštaravo Panamos dokumentuose skelbtiems dokumentams;
- X. kadangi nepakankamas žurnalistų saugumas ir erdvės, būtinos pilietinės visuomenės veiklai, mažėjimas dėl persekiojimo ir bauginimo trukdo vykdyti vykdomosios valdžios priežiūrą bei pakerta žmonių pilietinį dalyvavimą;
- Y. kadangi žurnalistai, ypač (tačiau ne tik) užsiimantys tiriamąja žurnalistika, vis dažniau susiduria su prieš juos nukreiptu vadinamuoju strateginiu bylinėjimusi prieš visuomenės dalyvavimą (angl. *Strategic Lawsuits Against Public Participation* – SLAPP), kurio tikrasis tikslas – trukdyti jų darbui;
- Z. kadangi net ir po Daphnės Caruanos Galizios mirties jos šeimai tenka iškęsti neapykantos kampanijas ir bylas dėl šmeižto – taip pat ir iš Maltos vyriausybės narių pusės – o ministro pirmininko pavaduotojas yra pažymėjęs nemaną, kad šias bylas dėl šmeižto būtina nutraukti;

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- AA. kadangi Daphnės Caruanos Galizijos šeimai ir draugams bei pilietinės visuomenės aktyvistams tenka taikstytis ir su esama situacija, kai jai skirtoje laikinoje atminimo vietoje nurenkami ir naikinami atminimo ženklai;
- AB. kadangi Venecijos komisija savo nuomonėje dėl Maltos, kurią ji priėmė per savo 117-ąją plenarinę sesiją, vykusią 2018 m. gruodžio 14–15 d. ⁽¹⁾, atkreipė ypatingą dėmesį į pozityvią valstybių pareigą apsaugoti žurnalistus – tai klausimas, tiesiogiai susijęs su teisinės valstybės principu – ir primygtinai pabrėžė, jog [Maltos] vyriausybė yra prisiėmusi tarptautinį įsipareigojimą užtikrinti, kad žiniasklaida ir pilietinė visuomenė turėtų galimybę atlikti aktyvų vaidmenį reikalaujamos valdžios institucijų atsakomybės ⁽²⁾;
- AC. kadangi Venecijos komisija pabrėžė, kad Teisėjų paskyrimo komiteto sukūrimas 2016 m. buvo pozityvus Maltos valdžios institucijų žingsnis, tačiau sykiu akcentavo, kad, atsižvelgiant į teisėjų nepriklausomumo principą, visgi išlieka nemažai susirūpinimą keliančių klausimų, visų pirma susijusių su baudžiamojo persekiojimo įgaliojimų struktūra ir teismų sistema bei su valdžių padalijimu ir pusiausvyra šalyje apskritai: akivaizdu, kad pastaroji labiau linksta vykdomosios valdžios ir ypač ministro pirmininko pusėn, nes jis naudojasi plačiais įgaliojimais – taip pat ir vykstant įvairioms skyrimo procedūroms, pvz., skiriant teisėjus – ir tai nėra susieta su patikima stabdžių ir atsvarų sistema ⁽³⁾;
- AD. kadangi Venecijos komisija pažymėjo, kad dėl dabartinio baudžiamojo persekiojimo įgaliojimų padalijimo policijai ir generaliniam prokurorui Maltoje sistema yra dviprasmiška, o valdžių padalijimo požiūriu – problemiška; kadangi ji taip pat pažymėjo, kad generalinis prokuroras, kuriam patikėti baudžiamojo persekiojimo įgaliojimai ir kuris tuo pat metu yra vyriausybės teisinis patarėjas bei pirmininkauja Maltos finansinės žvalgybos analizės padaliniiui (FIAU), eidamas šias pareigas naudojasi didžiulėmis galiomis, o demokratinių stabdžių ir atsvarų principo bei valdžių padalijimo požiūriais tai problemiška ⁽⁴⁾;
- AE. kadangi Venecijos komisijos delegacija pažymėjo, jog, pateikus Teisingumo sistemos holistinės reformos komisijos 2013 m. ataskaitą, Maltoje imta plačiai pritariama tam, kad generalinio prokuroro vaidmenys ateityje būtų atskirti ⁽⁵⁾; kadangi Maltos vyriausybė ką tik paskelbė, kad pradeda teisėkūros procesą, kuriuo būtų užtikrintas minėtas atskyrimas;
- AF. kadangi Venecijos komisija pažymėjo, kad, neskaitant generalinio prokuroro ir policijos vykdomo baudžiamojo persekiojimo įgaliojimų, galimybę inicijuoti tyrimus turi ir magistratai ir kad panašu, jog šie tyrimai bei policijos vykdomi tyrimai nėra koordinuojami ⁽⁶⁾;
- AG. kadangi Venecijos komisija pabrėžė ir tai, kad Nuolatinė kovos su korupcija komisija (PCAC) turi trūkumų, susijusių su savo sudėtimi, nes jos narių paskyrimas priklauso nuo ministro pirmininko – net jeigu jis ir turi tartis su opozicija – bei su savo ataskaitų adresatais, pirmiausia su teisingumo ministru, kuris neturi įgaliojimų vykdyti tyrimų, o tai reiškia, kad faktiniai tyrimai ir baudžiamasis persekiojimas remiantis ataskaitomis vyksta tik labai retais atvejais ⁽⁷⁾;
- AH. kadangi Venecijos komisija nustatė, kad policijos komisaro paskyrimo procedūra turėtų būti vykdoma paskelbiant atvirą konkursą: visuomenei neturėtų kilti klausimų dėl policijos komisaro politinio neutralumo ⁽⁸⁾;
- AI. kadangi Malta yra pradėjusi konstitucinių reformų analizės procesą, kuriam vadovauja šalies prezidentas ir į kurį yra įsitraukusios įvairios politinės jėgos bei pilietinė visuomenė, o šioms reformoms įgyvendinti prireiks dviejų trečdalių parlamento paramos;

⁽¹⁾ Malta. Nuomonė dėl konstitucinės tvarkos ir valdžių padalijimo, kurią Venecijos komisija priėmė per savo 117-ąją plenarinę sesiją (Venecija, 2018 m. gruodžio 14–15 d.).

⁽²⁾ Venecijos komisijos nuomonė, 142 dalis.

⁽³⁾ *Ibid.*, 107–112 dalys.

⁽⁴⁾ *Ibid.*, 54 dalis.

⁽⁵⁾ *Ibid.*, 59 dalis.

⁽⁶⁾ *Ibid.*, 71 dalis.

⁽⁷⁾ *Ibid.*, 72 dalis.

⁽⁸⁾ *Ibid.*, 132 dalis.

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- AJ. kadangi Europos Parlamento vykdoma padėties, susijusios su tuo, kad valstybėse narėse vis prasčiau laikomasi teisinės valstybės principo, stebėseną yra gyvybiškai svarbus Europos demokratijos elementas, o Teisinės valstybės principo laikymosi stebėsenos grupės formatai leidžia Parlamentui padėti stebėti iš arti ir palaikyti ryšį su valstybių narių institucijomis bei pilietine visuomene;
- AK. kadangi, nepaisydama plačiai remiamų Europos Parlamento rezoliucijų ⁽¹⁾, Komisija iki šiol nėra pateikusi pasiūlymo dėl visapusiško ir nepriklausomo mechanizmo demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių padėčiai visose valstybėse narėse kasmet stebėti;
- AL. kadangi ES valstybių narių taikomos pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams programos kelia rimtą grėsmę kovai su pinigų plovimu, kenkia abišaliam pasitikėjimui ir Šengeno erdvės vientisumui, sudaro galimybę išleisti trečiųjų šalių piliečius vien sukaupto turto, o ne naudingų žinių, įgūdžių ar humanitarinių sumetimų pagrindu, o tai faktiškai prilygsta prekybai ES pilietybe; kadangi Komisija yra aiškiai pažymėjusi, kad nebeplaikoma Maltos pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams programų;
- AM. kadangi Komisija paskelbė pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams programų ataskaitą, kurioje išdėstyta dabartinė praktika ir įvardijama konkreči grėsmė, kurią ES kelia šios programos, visų pirma susijusi su saugumu, pinigų plovimu, mokesčių slėpimu ir korupcija;
- AN. kadangi Maltos vyriausybė yra sudariusi slaptą susitarimą su privačia bendrove „Henley & Partners“ pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams programai įgyvendinti, taigi patikrinti, ar procedūros, dėl kurių susitarta, pardavimo apimtis ir papildomos sąlygos atitinka Maltos, ES ir tarptautinę teisę bei saugumo kriterijus, yra neįmanoma;
- AO. kadangi buvimo šalyje reikalavimų, keliamų asmenims, teikiantiems paraiškas dėl pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams programos, įgyvendinimas neatitinka tokioms programoms taikomų sąlygų, dėl kurių su Komisija buvo susitarta 2014 m; kadangi Komisija nesiėmė jokių efektyvių veiksmų šiai buvimo šalyje reikalavimų nepaisymo problemai spręsti;
- AP. kadangi įtarimai dėl to, kad Maltos pareigūnai prekiauja medicininėmis ir Šengeno vizomis Libijoje ir Alžyre, nebuvo išsamiai ištirti ⁽²⁾;
- AQ. kadangi lankantis Teisinės valstybės principo laikymosi stebėsenos grupės delegacijai Slovakijos žurnalistai pažymėjo, kad dirba sąlygomis, kuriomis visiškai nepriklausomumas ir saugumas ne visuomet gali būti užtikrinamas; kadangi Slovakijos radijo ir televizijos (RTVS) atveju ne kartą susidurta su sąmoningu politikų kišimusi į žurnalistų darbą, pvz., parengiant trumpųjų žinių gaires;
- AR. kadangi Slovakijoje peržiūrimas Nacionalinis spaudos aktas yra galimybė sustiprinti žiniasklaidos laisvę ir žurnalistų saugumą; kadangi dabartiniu pasiūlymu dėl teisės akto keliami žiniasklaidos laisvės ribojimo rizika;
- AS. kadangi turėtų būti atlikti nuodugnūs ir nepriklausomi pranešimų apie korupciją ir sukčiavimą Slovakijoje, taip pat ir susijusių su ES žemės ūkio lėšų naudojimu dalyvaujant Žemės ūkio mokėjimų agentūrai, tyrimai – kai kuriuos jų jau tiria OLAF, o Parlamento Biudžeto kontrolės komitetas dėl jų 2018 m. su tiriamąja misija lankėsi Slovakijoje; kadangi Slovakijos rodiklis aptinkamų pažeidimų ir sukčiavimo atvejų srityje yra aukščiausias iš visų ES valstybių narių ⁽³⁾;

⁽¹⁾ 2016 m. spalio 25 d. rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo (OL C 215, 2018 6 19, p. 162); 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliucija dėl poreikio sukurti visapusišką ES mechanizmą, skirtą demokratijai, teisei valstybei ir pagrindinėms teisėms apsaugoti (Priimti tekstai, P8_TA(2018)0456).

⁽²⁾ <http://nao.gov.mt/loadfile/77c82f0e-89b3-44b4-85d4-e48ecfd251b0>

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_01/SR_FRAUD_RISKS_LT.pdf

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- AT. kadangi Teisinės valstybės principo laikymosi stebėsenos grupė nerimauja dėl teisėsaugos nešališkumo ir teismų nepriklausomumo Slovakijoje, ypač kai tai susiję su atrankos ir paskyrimo procesų politizavimu ir nepakankamu skaidrumu, kaip, pvz., skyrimo į policijos vadovo pareigas atveju;
- AU. kadangi po Jáno Kuciako žmogžudystės atsistatydino Slovakijos ministras pirmininkas ir kiti aukšto rango vyriausybės nariai, taip pat generalinio prokuroro pavaduotojas ir policijos vadovas;
- AV. kadangi teisėkūros procesas Slovakijoje, susijęs su Konstitucinio teismo teisėjų atrankos reforma, nebaigtas, ir artėjantis atrankos procesas devyniems pareigas paliekantiems Teismo teisėjams pakeisti vyks pagal esamas procedūras; kadangi šis atrankos procesas šiuo metu blokuojamas Slovakijos parlamente;
- AW. kadangi Teisinės valstybės principo laikymosi stebėsenos grupės delegacija savo misijos metu atkreipė dėmesį į išpareigojimą laikytis teisinės valstybės standartų, kurių akcentavo ne vienas Slovakijos valdžios institucijų pareigūnas ir pilietinės visuomenės veikėjas;
- AX. kadangi organizacijos „Žurnalistai be sienų“ 2018 m. pasaulio spaudos laisvės indekse Slovakija užėmė 27-ąją vietą, nors 2017 m. buvo 17-ta, Malta iš 47-osios nukrito į 65-ąją vietą, o Bulgarija užima žemiausią – 111-ąją – vietą iš visų ES valstybių narių, į kurią nuo 2017 m. nukrito iš 109-osios;
- AY. kadangi organizacija „Transparency International“ savo metiniame korupcijos suvokimo indekse Maltai skyrė 51-ąją vietą (į kurią nuo 2017 m. ji smuktelėjo iš 46-osios), Slovakijai – 57-ąją vietą (į kurią nuo 2017 m. ji smuktelėjo iš 54-osios), o Bulgarijai – 77-ąją vietą (į kurią nuo 2017 m. ji smuktelėjo iš 71-osios); visos trys šalys yra gerokai žemiau ES vidurkio⁽¹⁾;

BENDROSIOS PASTABOS

1. griežtai smerkia tai, kad vis daugiau valstybių narių vyriausybės nuolat deda pastangas, kad susilpnintų teisinės valstybės principą, valdžių padalijimą ir teisminių institucijų nepriklausomumą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad, nepaisant to, jog dauguma valstybių narių priėmė teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti teismų nepriklausomumą ir nešališkumą laikantis Europos Tarybos standartų, vis dar yra problemų, susijusių su šių standartų taikymo būdais;
2. primena, kad teisinės valstybės principas yra visų ES sutarties 2 straipsnyje išvardytų vertybių apsaugos dalis ir būtina jos sąlyga; ragina visus susijusius ES ir nacionalinio lygmens subjektus, įskaitant vyriausybes, parlamentus ir teismines institucijas, dėti daugiau pastangų, kad būtų puoselėjamas ir stiprinamas teisinės valstybės principas;
3. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į didėjančią grėsmę žurnalistams ir žiniasklaidos laisvei, viešą juodinimą ir bendrą šios profesijos silpnėjimą, didėjančią šio sektoriaus ekonominę koncentraciją ir didėjančią dezinformaciją; primena, kad tvirta teisinės valstybės principu grindžiama demokratija negali veikti be tvirto ir nepriklausomos ketvirtosios valdžios;
4. ragina Tarybą išnagrinėti visus Komisijos ir Parlamento pasiūlymus, susijusius su pažeidimų nagrinėjimo procedūromis ir ES sutarties 7 straipsnyje nustatyta procedūra, visų pirma skubiai imtis veiksmų remiantis 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos pagrįstu pasiūlymu dėl Lenkijos, taip pat prioriteto tvarka padėties Vengrijoje klausimą įtraukti į Tarybos darbotvarkę, nedelsiant visapusiškai informuoti Parlamentą visais procedūros etapais ir paraginti Parlamentą pateikti Tarybai savo pagrįstą pasiūlymą dėl Vengrijos;

TYRIMAI IR TEISĖSAUGA

5. ragina Maltos vyriausybę nedelsiant pradėti išsamų ir nepriklausomą viešą Daphnės Caruanos Galizijos nužudymo tyrimą, ypatingą dėmesį skiriant aplinkybėms, kuriomis tai buvo galima padaryti, valdžios institucijų atsakui ir priemonėms, kurių galima imtis siekiant užtikrinti, kad tokia žmogžudystė nepasikartotų;

⁽¹⁾ <https://www.transparency.org/cpi2018>
https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

6. ragina Maltos vyriausybę viešai ir nedviprasmiškai pasmerkti visas neapykantą kurstančias ir žuvusios Daphnės Caruanos Galizios atminimą menkinančias kalbas; ragina imtis ryžtingų veiksmų prieš bet kokią neapykantą kurstančias valstybės pareigūnus;
7. mano, kad itin svarbu bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir jos šeimos nariais rasti sprendimą dėl Daphnės Caruanos Galizios atminimo vietos, kad būtų galima netrukdomai puoselėti jos atminimą;
8. ragina atitinkamas Maltos valdžios institucijas paskelbti visą neredaguotą įmonės „Egrant“ teismo tyrimo ataskaitą;
9. ragina Maltos ir Slovakijos vyriausybes užtikrinti, kad teisėsaugos institucijos nedelsdamos visapusiškai ištirtų visus su nusikalstama veika susijusius požymius, įskaitant atvejus, kai šiuos požymius atskleidžia pranešėjai ir žurnalistai, ypač įtariamus korupcijos, finansinių nusikaltimų, pinigų plovimo, sukčiavimo ir mokesčių slėpimo atvejus, apie kuriuos pranešė Daphne Caruana Galizia ir Ján Kuciak;
10. ragina ES institucijas ir valstybes nares pradėti nepriklausomą tarptautinį Daphne Caruana Galizia nužudymo, taip pat jos praneštų įtariamų korupcijos, finansinių nusikaltimų, pinigų plovimo, sukčiavimo ir mokesčių slėpimo atvejų, susijusių su dabartiniais ir buvusiais aukšto rango Maltos valstybės pareigūnais, tyrimą;
11. apgailestauja dėl to, kad ne visi Maltos vyriausybės nariai, pvz., turizmo ministras ir buvęs energetikos ministras, turėjo galimybę susitikti su ROLMG delegacija ir kad ji taip pat negalėjo susitikti su įmonės „Nexia BT“ atstovais, pvz., įmonės valdančiuoju partneriu;
12. su susirūpinimu pažymi, kad Maltos valdžios institucijos niekada nepateikė Vokietijos federalinės kriminalinės policijos biurui (vok. *Bundeskriminalamt*) oficialaus teisinės pagalbos prašymo suteikti prieigą prie duomenų, saugomų Daphnės Caruanos Galizios kompiuteriuose ir kietuosiuose diskuose po to, kai jos šeima perdavė juos Vokietijos valdžios institucijoms;
13. palankiai vertina tai, kad Slovakijos valdžios institucijos pateikė kaltinimus asmenims, įtariamams Jáno Kuciako ir Martinos Kušnírovos nužudymo kurstymu, ir įtariamams šių nužudymų kaltininkams; ragina teisėsaugos institucijas visomis prieinamomis priemonėmis tęsti tyrimą tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmenimis, ir pratęsti jungtinės tyrimo grupės susitarimą po 2019 m. balandžio mėn., taip pat užtikrinti, kad visi bylos aspektai būtų visiškai ištirti, įskaitant visas galimas politikų sąsajas su šiais nusikaltimais;
14. atkreipia dėmesį į tai, kad Jáno Kuciako ir Martinos Kušnírovos nužudymo tyrimas atskleidė kitą nusikalstamą veiklą, įskaitant įtariamą ketinimą nužudyti prokurorus Peterį Šufliarsky ir Marošą Žilinką ir advokatą Danielį Lipšicą; pažymi, kad bendru generalinio prokuroro ir specialiojo prokuroro sprendimu Vidaus reikalų ministerijos policijos inspekcija turi atlikti tolesnį tyrimą dėl galimo policijos pareigūnų dalyvavimo policijos duomenų bazėse tikrinant asmenų, į kuriuos buvo nusitaikyta, duomenis ir kad jis toliau stebės šio tyrimo eigą;
15. teigiamai vertina tai, kad buvo įsteigtas Jáno Kuciako tyrimo centras, 2018 m. pabaigoje kelių žurnalistų sukurtas projektas „Daphne Project“ ir nuo 2018 m. kovo mėn. pradėjo veikti 18 tiriamosios žurnalistikos konsorciumų įsteigta projekto „Daphne Project“ organizacija „Forbidden Stories“, kurios tikslas – tęsti Daphnės darbus; pažymi, kad praėjus šešiams mėnesiams po to, kai buvo sukurtas projektas „Daphne Project“, jis pirmoje savo publikacijoje paskelbė naujos informacijos;
16. ragina Komisiją ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybą nuodugniai ištirti visus atvejus, apie kuriuos pranešta Parlamento *ad hoc* delegacijoms 2018 m., t. y. kaltinimus korupcija ir sukčiavimu, taip pat susijusius su ES žemės ūkio fondais, ir galimas netinkamas paskatas užgrobti žemę;
17. ragina Maltos vyriausybę pradėti Panamos dokumentuose atskleistų faktų tyrimą ir ištirti Dubajuje įsikūrusios įmonės „17 Black“ ir turizmo ministro bei buvusio energetikos ministro ir ministro pirmininko kanceliarijos vadovo ryšius;

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

18. ragina Maltos ir Slovakijos vyriausybes, taip pat visas ES valstybes nares ir jų teisėsaugos institucijas aktyviau kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija, kad būtų atkurtas visuomenės pasitikėjimas jų institucijomis;
19. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. kovo 22 d. GRECO patvirtino antrosios atitikties ataskaitos dėl Slovakijos papildymą dėl parlamento narių, teisėjų ir prokurorų korupcijos prevencijos; ragina Slovakijos vyriausybę visapusiškai įgyvendinti visas rekomendacijas;
20. atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. kovo 23 d. GRECO patvirtino penktojo vertinimo raundo ataskaitą dėl Maltos; ragina Maltos vyriausybę nedelsiant suteikti leidimą paskelbti šią ataskaitą ir visapusiškai įgyvendinti visas rekomendacijas;
21. yra labai susirūpinęs dėl galimo Slovakijos vyriausybės vaidmens pagrobiant Vietnamo pilietį iš Vokietijos ir ragina toliau bendradarbiaujant su Vokietijos valdžios institucijomis parengti išsamią tyrimo ataskaitą, įskaitant dėl įtariamo buvusio vidaus reikalų ministro dalyvavimo;
22. yra susirūpinęs dėl įtarimų korupcija, interesų konfliktais, nebaudžiamumu ir „sukamųjų durų“ reiškiniu Slovakijos valdžios sluoksniuose; yra nustebęs dėl to, kad atsistatydinus buvusiam Nacionalinės kriminalinės agentūros (NAKA) vyresniajam policijos pareigūnui ir buvusiam policijos vadui, jie buvo paskirti vidaus reikalų ministro patarėjais, taip pat ir Čekijoje; pažymi, kad po spaudos pranešimų, atskleidusių, jog prieš nužudymą, galimai policijos vado nurodymu, Jáno Kuciako duomenų buvo ieškoma policijos duomenų bazėje, buvęs policijos vadas pasitraukė iš vidaus reikalų ministro patarėjo pareigų;
23. teigiamai vertina Slovakijos ir Maltos piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą kovojant už demokratiją, teisinę valstybę ir pagrindines teises; ragina Slovakijos ir Maltos vyriausybes visapusiškai remti šį pilietinį judėjimą ir jam netrukdyti;
24. ragina Maltos, Slovakijos ir Bulgarijos vyriausybes toliau sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui su Europolu, be kita ko, visapusiškai įtraukiant šią agentūrą ir aktyviai suteikiant jai visapusišką prieigą prie bylų, susijusių su tyrimais;
25. ragina Komisiją pateikti aiškias gaires dėl teisėsaugos institucijų ir ES agentūrų keitimosi duomenimis ir įrodymais, be kita ko, taikant Europos tyrimo orderį, tvarkos ir teisinės sistemos;
26. atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinių Europolo ir Eurojusto biudžeto ir žmogiškųjų išteklių bei įgaliojimų nepakanka, kad šios agentūros teiktų visapusišką ir iniciatyvią ES pridėtinę vertę vykdant tyrimus, pavyzdžiui, tiriant Daphnės Caruanos Galizios ir Jáno Kuciako bei Martinos Kušnřirovos nužudymus; ragina skirti papildomų išteklių Europolui ir Eurojustui šios rūšies nusikaltimams tirti artimiausioje ateityje;
27. pabrėžia, kad valstybių narių teisėsaugos ir teisminės institucijos yra ES bendradarbiavimo sistemos dalis; mano, kad ES institucijos, įstaigos ir agentūros turėtų aktyviai imtis veiksmų siekiant pašalinti nacionalinių valdžios institucijų trūkumus, ir mano, kad nerimą kelia tai, jog tokie ES institucijų, įstaigų ir agentūrų veiksmai reguliariai pradedami tik po to, kai žurnalistai ir pranešėjai atskleidžia informaciją;
28. ragina Komisiją ir Tarybą padidinti Europolo biudžetą atsižvelgiant į per derybas dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos (DFP) nustatytus veiklos ir strateginius poreikius ir sustiprinti Europolo įgaliojimus, kad jis galėtų aktyviau dalyvauti vykdant tyrimus dėl pagrindinių organizuotų nusikalstamų grupuočių valstybėse narėse, kai kyla rimtų abejonių dėl tokių tyrimų nepriklausomumo ir kokybės, pvz., tokiais atvejais gali būti aktyviai inicijuojama steigti bendras tyrimų grupes;
29. ragina Eurojustą ir būsimą Europos prokuratūrą glaudžiai bendradarbiauti atliekant tyrimus, susijusius su ES finansiniais interesais, ypač valstybių narių, kurios nėra Europos prokuratūros narės, atžvilgiu; todėl ragina valstybes nares ir ES institucijas sudaryti palankesnes sąlygas greitai įsteigti Europos prokuratūrą ir mano, kad visos valstybės narės, kurios dar nepaskelbė ketinimo prisijungti prie Europos prokuratūros, turėtų tai padaryti;

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

30. ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į Parlamento rezoliucijas, kuriose raginama nustatyti geriausią tyrimo metodų visoje ES praktiką, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos plėtoti bendrą tyrimo praktiką ES (1);

KONSTITUCINIAI IŠŠŪKIAI MALTOJE IR SLOVAKIJOJE

31. teigiamai vertina Maltos vyriausybės pareiškimus dėl neseniai paskelbtoje Venecijos komisijos ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo;

32. teigiamai vertina tai, kad sukurta grupė, kurioje analizuojant konstitucinę reformą dalyvauja tiek vyriausybės, tiek opozicijos nariai;

33. teigiamai vertina tai, kad Maltos vyriausybė neseniai paskelbė, jog pradeda teisėkūros procesus siekiant įgyvendinti įvairias Venecijos komisijos rekomendacijas; ragina Maltos vyriausybę ir parlamentą įgyvendinti visas be išimties Venecijos komisijos rekomendacijas, prireikus, ir atgaline data, siekiant užtikrinti, kad ankstesni ir dabartiniai sprendimai, pozicijos ir struktūros būtų suderinti su šiomis rekomendacijomis, ir visų pirma

- stiprinti Maltos Atstovų Rūmų narių nepriklausomumą, priežiūros įgaliojimus ir gebėjimus, ypač griežtinant taisykles dėl nesuderinamumo ir numatant tinkamą atlyginimą ir nešališką paramą;
- viešai paskelbti apie laisvas darbo vietas teisminėse institucijose (44 dalis);
- pakeisti Teisėjų skyrimo komiteto sudėtį, kad bent pusė jo narių būtų teisėjai, išrinkti jų kolegų, ir suteikti Teisėjų skyrimo komitetui kompetenciją vertinti kandidatus pagal nuopelnus ir tiesiogiai pasiūlyti tuos kandidatus į pirmininko pareigas, taip pat skiriant vyriausiąjį teisėją (44 dalis);
- suteikti Teisingumo administravimo komisijai įgaliojimus pašalinti teisėjus ar teismo pareigūnus ir numatyti galimybę apskųsti teismui šios komisijos skirtas drausmines priemones (53 dalis);
- įsteigti nepriklausomo prokuratūros direktoriaus (angl. DPP) tarnybą, kuri būtų atsakinga už visą baudžiamąjį persekiojimą, perimtų šiuo metu Generaliniam prokurorui pavestas baudžiamojo persekiojimo užduotis, taip pat baudžiamojo persekiojimo užduotis, pavestas policijai, ir teisinius tyrimus, kaip rekomendavo Venecijos komisija (61–73 dalys); ragina Maltos vyriausybę šiam galbūt naujai įsteigtam DPP taikyti teisminę peržiūrą, ypač sprendimams nepradėti baudžiamojo persekiojimo (68 ir 73 dalys);
- pertvarkyti Nuolatinę kovos su korupcija komisiją (angl. PCAC) užtikrinant, kad skyrimo procesas būtų mažiau priklausomas nuo vykdomosios valdžios ir ypač ministro pirmininko, taip pat užtikrinant, kad remiantis PCAC pranešimais iš tikrųjų būtų pradėtos baudžiamojo persekiojimo bylos; taip pat apsvarstyti galimybę, kad PCAC būtų atskaitinga tiesiogiai naujai įsteigta DPP (72 dalis);
- inicijuoti konstitucinę reformą siekiant užtikrinti, kad Konstitucinio Teismo sprendimais būtų panaikintos nuostatos, kurios prieštarauja konstitucijai, nereikalaujant parlamento kišimosi (79 dalis);
- panaikinti praktiką, kuomet Parlamento nariai ne visą darbo dieną skiria parlamentinei veiklai, padidinti Parlamento narių atlyginimą, apriboti parlamento narių paskyrimą į oficialiai paskirtas institucijas, suteikti Parlamento nariams galimybę įdarbinti pakankamai pagalbinių darbuotojų ir naudotis nepriklausomomis žiniomis bei konsultacijomis, taip pat susilaikyti nuo plataus deleguotųjų teisės aktų naudojimo (94 dalis);
- užtikrinti, kad valdžios institucijos visuomet tenkintų ombudsmeno prašymų suteikti informacijos, kad ombudsmeno pranešimai būtų aptariami Parlamente, kad ombudsmeno tarnyba būtų reglamentuojama konstituciniu lygmeniu ir kad Informacijos laisvės įstatymas būtų atnaujintas (100–101 dalys);

(1) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1539189225045&uri=CELEX:52011IP0459>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52016IP0403>

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

- pertvarkyti nuolatinių sekretorių skyrimo procesą tokiu būdu, kad nuopelnais grindžiamą atranką vykdytų Nepriklausoma valstybės tarnybos komisija, o ne ministras pirmininkas (119–120 punktai);
- rimtai apriboti „patikimų pozicijų ar asmenų“ praktiką ir nustatyti aiškias taisykles ir konstitucijos pataisą, kuri būtų šios praktikos reguliavimo pagrindas ir sistema (129 punktas);
- pakeisti policijos komisaro skyrimo procedūrą, t. y. užtikrinti, kad jis būtų grindžiamas nuopelnais, surengiant viešą konkursą (134 dalis);

34. pažymi, kad Slovakijoje rengiamas Konstitucinio Teismo teisėjų atrankos ir skyrimo procesas, nes devynių iš 13 teisėjų kadencija baigiasi vasario mėn.; pabrėžia, kad šiai atrankos ir skyrimo procedūrai taikomos taisyklės, taip pat kvalifikacijos ir kiti reikalavimai turi atitikti aukščiausius įmanomus skaidrumo, kontrolės ir atskaitomybės standartus, atsižvelgiant į Venecijos komisijos išvadą⁽¹⁾ šiuo klausimu; reiškia susirūpinimą dėl to, kad šiuo metu Slovakijos parlamente nedaroma pažanga šiame atrankos procese;

35. ragina taikyti naujo Slovakijos policijos vadovo atrankai, vykšančiai 2019 m., skirtas skaidrias, nedviprasmiškas ir objektyvias taisykles ir procedūras, kuriomis būtų užtikrintas tarnybos nepriklausomumas ir nešališkumas; pažymi, kad šiuo metu vyksta atrankos procesas ir kad kandidatai netrukus dalyvaus atitinkamo Slovakijos parlamento komiteto klausymuose; ragina, kad šie klausymai būtų vieši;

PILIETYBĖS IR LEIDIMO APSIGYVENTI SUTEIKIMO INVESTUOTOJAMS SCHEMOS IR VIZOS

36. ragina Maltos vyriausybę nutraukti pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas ir pavesti atlikti nepriklausomą tarptautinį tyrimą dėl šių pardavimų poveikio Maltos kovos su pinigų plovimu vykdymo užtikrinimo pajėgumams, tolesniam tarpvalstybiniam nusikalstamumui ir Šengeno erdvės vientisumui;

37. ragina Maltos vyriausybę kasmet skelbti atskirą visų asmenų, kurie yra įsigiję Maltos ir ES pilietybę, sąrašą ir užtikrinti, kad pirkėjai nebūtų išvardyti kartu su asmenimis, kurie Maltos pilietybę įgijo kitais būdais; ragina Maltos vyriausybę užtikrinti, kad visi šie nauji piliečiai prieš pirkimą Maltoje būtų išgyvenę vienus išisčius metus, kaip sutarta su Komisija prieš pradėdant įgyvendinti programą; ragina Komisiją dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad ateityje būtų laikomasi pradinio susitarimo šiuo klausimu;

38. palankiai vertina tai, kad 2019 m. vasario mėn., kai buvo prašoma paaiškinti, Komisija aiškiai nurodė, kad ji jokių būdu neskatina Maltos pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas;

39. ragina Maltos vyriausybę visiškai atskleisti ir nutraukti savo sutartį su privačia bendrove „Henley & Partners“, kuri šiuo metu įgyvendina Maltos pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas, be pasekmių valstybės finansams nutraukimo ar sustabdymo atveju;

40. ragina Komisiją ištirti, ar sudarytos valstybių narių valdžios institucijų ir privačių įmonių sutartys, pagal kurias administruojamos ir subrangos būdu perduodamos pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas, yra suderinamos su ES ir tarptautine teise bei saugumo sumetimais;

41. palankiai vertina tai, kad paskelbta Komisijos ataskaita „Pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas“, bet yra susirūpinęs dėl to, kad trūksta duomenų; ragina Komisiją toliau stebėti įvairių pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemų mastą ir poveikį ES, ypatingą dėmesį skiriant išsamaus patikrinimo procesams, gavėjų profiliams ir veiklai, galimam poveikiui tarpvalstybiniam nusikalstamumui ir Šengeno erdvės vientisumui; ragina valstybes nares nedelsiant palaipsniui panaikinti visas taikomas pilietybės įsigijimo investuojant ir leidimo gyventi įsigijimo investuojant schemas; kol kas ragina Komisiją vienareikšmiškai įtraukti pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemas į Šengeno vertinimo mechanizmą ir pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriame būtų aiškiai nustatyti pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemų apribojimai;

⁽¹⁾ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2017\)001-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2017)001-e)

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

42. ragina Komisiją, remiantis jos ataskaita dėl pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemų įvairiose ES valstybėse narėse, konkrečiai išnagrinėti būtent Maltos vyriausybės įgyvendinamų pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemų poveikį Šengeno erdvės vientisumui;

43. ragina Europolą ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą atlikti bendrą grėsmių vertinimą dėl ES valstybių narių pilietybės ir leidimo apsigyventi suteikimo investuotojams schemų poveikio kovai su organizuotu nusikalstamumu ir Šengeno erdvės vientisumui;

44. ragina Maltos vyriausybę visapusiškai ištirti įtarimus dėl masinio Šengeno ir medicininių vizų pardavimo, įskaitant tariamą buvusių arba dabartinių aukšto rango Maltos vyriausybės pareigūnų, tokių kaip Ministro Pirmininko kanceliarijos vadovas ir Neville Gafa, dalyvavimą;

ŽURNALISTŲ SAUGUMAS IR ŽINIASKLAIDOS NEPRIKLAUSOMUMAS

45. ragina Slovakijos vyriausybę užtikrinti žurnalistų saugumą; apgailestauja dėl nepakankamo žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo; abejoja visuomeninės žiniasklaidos nepriklausomumu ir kokybe po to, kai iš Slovakijos radijo ir televizijos (RTVS) išėjo keli žurnalistai; susirūpinęs pažymi, kad dabartiniu pasiūlymu dėl spaudos teisės akto keliami žiniasklaidos laisvės ribojimo rizika;

46. reikiama susirūpinimą dėl Slovakijos politikų pareiškimų, kuriuose abejojama dėl nepriklausomos žurnalistikos ir viešosios žiniasklaidos, vertės, kaip, pvz., pareiškė buvęs ministras pirmininkas, pvz., 2018 m. spalio 2 d. vykusioje spaudos konferencijoje;

47. pakartoja savo raginimą atitinkamiems Maltos vyriausybės nariams užtikrinti, kad būtų nedelsiant atsiimtos gedinčiai Daphne Caruanos Galiza šeimai iškeltos bylos dėl šmeižto, ir nenaudoti teisės aktų dėl šmeižto tam, kad būtų išaldytos kritiškų žurnalistų banko sąskaitos, taip pat reformuoti teisės aktus dėl šmeižto, kurie šiuo metu naudojami žurnalistų veiklos apribojimo tikslais;

48. ragina Komisiją pateikti pasiūlymus, kuriais būtų užkertamas kelias vadinamiesiems strateginiams ieškiniams prieš visuomenės dalyvavimą (SLAPP);

ES ATSAKAS

49. pakartoja savo raginimą Komisijai pradėti dialogą su Maltos vyriausybe įgyvendinant teisinės valstybės priemonių sistemą;

50. atkreipia dėmesį į Komisijos ir Tarybos pastangas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad visos valstybės narės visapusiškai laikytųsi teisinės valstybės ir demokratijos principų bei gerbtų pagrindines teises; vis dėlto yra susirūpinęs dėl iki šiol riboto Komisijos teisinės valstybės sistemos ir procedūrų, pradėtų pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį, poveikio; pabrėžia, kad nuolatinis nesugebėjimas kovoti su rimtais ir nuolatiniais verčių, nurodytų ES sutarties 2 straipsnyje, pažeidimais paskatino kitas valstybes nares sekti tuo pačiu keliu; apgailestauja dėl Komisijos sprendimo atidėti savo pasiūlymo dėl teisinės valstybės sistemos stiprinimo paskelbimą iki 2019 m. liepos mėn.;

51. primena, kad būtina nešališkai ir reguliariai atlikti vertinimą, kaip visose valstybėse narėse laikomasi teisinės valstybės principo, demokratijos ir pagrindinių teisių; pabrėžia, kad toks vertinimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais; dar kartą atkreipia dėmesį į savo 2016 m. spalio 10 d. ir 2018 m. lapkričio 14 d. rezoliucijas, kuriose ragino sukurti visapusišką, nuolatinį ir objektyvų ES mechanizmą, skirtą demokratijos, teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių apsaugai; mano, kad tai būtų sąžiningas, subalansuotas, reguliarus ir prevencinio pobūdžio mechanizmas, skirtas spręsti galimus ES sutarties 2 straipsnyje išvardytų vertybių pažeidimus, ir pabrėžia, kad dabar kaip niekada anksčiau reikia tokio mechanizmo;

52. apgailestauja, kad Komisija dar nepateikė tokio pasiūlymo dėl išsamaus ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo, ir ragina ją tai padaryti tinkamu laiku, visų pirma siūlant priimti tarpinstitucinį susitarimą dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių pakto;

2019 m. kovo 28 d., ketvirtadienis

53. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, dar kartą atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. sausio mėn. Parlamentas patvirtino ataskaitą šiuo klausimu, ir primygtinai ragina Tarybą kuo greičiau pradėti konstruktyvų derybų procesą;

54. pabrėžia, kad svarbu, jog Parlamentas siųstų į valstybes nares *ad hoc* delegacijas, nes tai būtų veiksminga demokratijos, teisinės valstybės principo ir pagrindinių teisių pažeidimų stebėsenos priemonė; rekomenduoja Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete sukurti nuolatinę struktūrą tokiems pažeidimams valstybėse narėse stebėti;

55. šiuo atžvilgiu ragina ES institucijas ir valstybes nares ryžtingai kovoti su sistetine korupcija ir parengti veiksmingas korupcijos prevencijos, kovos su ja ir sankcijų skyrimo ir kovos su sukčiavimu priemones, taip pat vykdyti reguliarią viešojo finansavimo naudojimo stebėseną; pakartoja, kad apgailestauja dėl to, kad pastaraisiais metais Komisija nusprendė neskelbti ES kovos su korupcija ataskaitos, ir pabrėžia, kad kovos su korupcija faktų suvestinės, kurios yra Europos semestro dalis, nėra pakankamai veiksminga priemonė siekiant užtikrinti, kad korupcijos klausimas būtų aiškiai įtrauktas į darbotvarkę; todėl ragina Komisiją nedelsiant atnaujinti metinę kovos su korupcija stebėseną ir ataskaitų teikimą, nurodant visas valstybes nares ir ES institucijas;

56. palankiai vertina ECB ir nacionalinių priežiūros institucijų susitarimą dėl naujo bendradarbiavimo mechanizmo, skirto informacijos mainams; ragina visas dalyvaujančias institucijas plačiai taikyti tą mechanizmą, kad būtų užtikrintas greitas ir veiksmingas bendradarbiavimas kovojant su pinigų plovimu;

57. primena Pirmininkui, kad jau seniai vėluojama įgyvendinti jo raginimą sukurti „Europos Daphne Caruanos Galizios“ premiją už tiriamąją žurnalistiką, kuri kasmet būtų skiriama už išskirtinę tiriamąją žurnalistiką Europoje;

58. palankiai vertina Parlamento sprendimą savo stažuočių programą, skirtą tiriamosios žurnalistikos atstovams, pavadinti Ján'o Kuciak'o vardu;

o

o o

59. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms ir Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai.
